

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Klaudia Cholewińska

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2018 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z wniosku **Z. Z. (1) i M. Z.**

z udziałem (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. ustanowić na nieruchomości stanowiącej działkę numer (...) położonej w R. gmina Z. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą numer (...), stanowiącej własność Z. Z. (1) i M. Z. na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. służebność przesyłu na czas nieoznaczony, polegającą na tym, że przedsiębiorca będzie mógł korzystać z obciążonej nieruchomości w granicach określonych przeznaczeniem urządzeń przesyłowych w postaci przewodów linii 220 kV, w zakresie niezbędnym do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za ich pomocą dystrybucji energii elektrycznej, a także w zakresie wynikającym z ich bieżącej eksploatacji, konserwacji, napraw, dozoru oraz modernizacji, a także będzie miał prawo przejazdu przez powyższą nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń elektroenergetycznych, zaś obowiązkiem każdorazowego właściciela przedmiotowej nieruchomości będzie znoszenie istnienia na tej nieruchomości opisanej powyżej infrastruktury elektroenergetycznej – na obszarze 0,1176 ha, której dokładny przebieg ilustruje mapa biegłego sądowego z zakresu geodezji H. Z., zaewidencjonowana w Starostwie Powiatowym w Z. w dniu 21 listopada 2016 roku pod numerem (...). (...) – za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 20.100 (dwadzieścia tysięcy sto) złotych płatnej od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

2. ustanowić na nieruchomości stanowiącej działkę numer (...) położonej w R. gmina Z. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą numer (...), stanowiącej własność Z. Z. (1) i M. Z. na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. służebność przesyłu na czas nieoznaczony, polegającą na tym, że przedsiębiorca będzie mógł korzystać z obciążonej nieruchomości w granicach określonych przeznaczeniem urządzeń przesyłowych w postaci przewodów linii 220 kV, w zakresie niezbędnym do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za ich pomocą dystrybucji energii elektrycznej, a także w zakresie wynikającym z ich bieżącej eksploatacji, konserwacji, napraw, dozoru oraz modernizacji, a także będzie miał prawo przejazdu przez powyższą nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń elektroenergetycznych, zaś obowiązkiem każdorazowego właściciela przedmiotowej nieruchomości będzie znoszenie istnienia na tej nieruchomości opisanej powyżej infrastruktury elektroenergetycznej – na obszarze 0,0583 ha, której dokładny przebieg ilustruje mapa biegłego sądowego z zakresu geodezji H. Z., zaewidencjonowana w Starostwie Powiatowym w Z. w dniu

21 listopada 2016 roku pod numerem (...) (...) – za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 14.344 (czternaście tysięcy trzysta czterdzieści cztery) złote płatnej od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

3. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;

4. ustalić, iż mapa szczegółowo opisana w punktach 1 i 2 stanowi integralną część niniejszego postanowienia;

5. zasądzić od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Z. Z. (1) i M. Z. solidarnie kwotę 112 (sto dwanaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

6. przyznać biegłemu sądowemu J. T. wynagrodzenie za sporządzenie pisemnej opinii uzupełniającej w wysokości 1.828,53 (jeden tysiąc osiemset dwadzieścia osiem 53/100) złotych i kwotę tę wypłacić tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

7. nakazać pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 8.686,53 (osiem tysięcy sześćset osiemdziesiąt sześć 53/100) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

8. nakazać pobrać od Z. Z. (1) i M. Z. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 4.343,27 (cztery tysiące trzysta czterdzieści trzy 27/100) złote tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu.

Sygn. akt I Ns 1474/14

UZASADNIENIE

W dniu 7 sierpnia 2014 roku Z. Z. (1) M. Z. złożyli wniosek o ustanowienie na prawie własności nieruchomości: (1) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,1181 ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...); (2) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,0748 ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...); (3) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,0461ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...); (4) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,0461ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...); (5) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,0409 ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Z. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...); (6) stanowiącej działkę nr (...), w obrębie R., o powierzchni 0,0408 ha położonej w miejscowości R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) na rzecz spółki (...) Spółki Akcyjnej służebności przesyłu polegającej na prowadzeniu przez przedmiotowe nieruchomości odcinka linii elektroenergetycznej i przesyłu energii elektrycznej, dostępie uczestnika do urządzeń przesyłowych w celu przeprowadzenia inspekcji ich stanu, usunięcia wszelkich usterek i awarii, a także konserwacji i remontów, prawie przejazdu przez powyższe nieruchomości,

wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń oraz ograniczeniu uprawnień wnioskodawców w pasie eksploatacyjnym o szerokości 25 m wokół linii wysokiego napięcia mieszczącym się w obrębie przedmiotowej nieruchomości, poprzez zakazanie wznoszenia

w tym obszarze budynków i budowli oraz czynienia nasadzeń – z zachowaniem obecnie istniejących, a także innych prac ziemnych, na czas nieokreślony za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 183.000 zł. Wnioskodawcy wystąpili również o zasądzenie

od uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, iż nad powyższymi nieruchomościami zlokalizowane są urządzenia – fragment sieci elektroenergetycznej 220 kV relacji A., przysługującej (...) Spółce Akcyjnej. Dodali, iż uczestnik nie zaakceptował ich propozycji uregulowania sytuacji poprzez ustanowienie służebności przesyłu.

(wniosek – k. 2-4)

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zgierzu jako rzeczowo i miejscowo właściwemu.

(postanowienie – k. 124 – k. 125)

W odpowiedzi na wniosek (...) Spółka Akcyjna

z siedzibą w K. wniosła o oddalenie wniosku w całości, zasądzenie

od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, jak również podniosła zarzut nabycia z dniem

31 grudnia 1981 roku w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność wnioskodawców, dla których Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste nr (...), polegającej

na zapewnieniu każdoczesnemu właścicielowi linii energetycznej o napięciu 220kV relacji A. – Z. na utrzymywaniu tej linii wraz z pasem technologicznym o szerokości 50m, a także na prowadzeniu eksploatacji tej linii, w tym prawie dostępu, wejścia, przechodu i przejazdu w celu dokonywania czynności związanych z konserwacją, remontem, modernizacją, przebudową, usuwaniem awarii linii, dokonanie wymiany elementów linii elektroenergetycznej oraz polegająca na obowiązku znoszenia przez każdoczesnego właściciela nieruchomości ograniczeń i zakazów wynikających z posadowienia urządzeń przesyłowych oraz istnienia pasa technologicznego linii elektroenergetycznej. W uzasadnieniu podniesiono ponadto, iż przedmiotowy wniosek nie jest zasadny,

tak co do zasady, jak i co do wysokości dochodzonej tytułem wynagrodzenia kwoty w oparciu o operat przedłożony przez wnioskodawców.

(odpowiedź na wniosek – k. 139-156)

Pismem z dnia 14 kwietnia 2015 roku pełnomocnik wnioskodawców wniósł o uznanie zgłoszonego zarzutu przedawnienia za przedwczesny i tym samym bezzasadny. Zarzucił, iż dokumenty złożone przez uczestnika nie wskazują momentu posadowienia linii przechodzącej nad nieruchomością wnioskodawców, a te służące wykazaniu istnienia i konserwacji linii energetycznej nie dotyczą tego odcinka sieci, który znajduje się nad nieruchomością wnioskodawców. Wskazał, iż z uczestnik nie może doliczyć sobie do czasu posiadania okresu posiadania przez Skarb Państwa. Wskazał na ograniczenia wynikające z zasady jednolitości własności państwowej. Zdaniem wnioskodawców, uczestnik może zasiedzieć prawo służebności przesyłu dopiero po upływie 30 lat od wpisu do rejestru spółki (...) S.A. w Ł..

(pismo wnioskodawców – k. 239-242)

Na rozprawie w dniu 5 września 2016 roku pełnomocnik wnioskodawców oświadczył, iż wnioskodawcy za uczestnikiem przyjmują, że szerokość pasa technologicznego wynosi po 25m od osi linii w obie strony.

(protokół – k. 321)

Pismem datowanym na dzień 13 listopada 2017 roku pełnomocnik wnioskodawców w związku z wydaną opinią biegłego dokonał zmiany żądania w niniejszej sprawie, wnosząc o ustanowienie na prawie własności w/w nieruchomości na rzecz uczestniczki służebności przesyłu na czas nieokreślony, za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 68.900 zł. Powyższe stanowisko w zakresie wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu pełnomocnik podtrzymał także na rozprawie w dniu 13 listopada 2017 roku. Pełnomocnik uczestnika wniósł o oddalenie wniosku.

(pismo pełnomocnika wnioskodawców – k. 394,394v.; protokół – k. 398)

Ostatecznie na terminie rozprawy w dniu 19 kwietnia 2018 roku pełnomocnik wnioskodawców i pełnomocnik uczestnika podtrzymali stanowiska jak dotychczas.

(protokół – k. 431)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. Z. (1) oraz M. Z. są na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej właścicielami działki o numerze (...) o powierzchni 0,1181 ha, położonej w R. gmina Z. przy ul. (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Z. prowadzona jest księga wieczysta nr (...), działki o numerze (...) o powierzchni 0,0748 ha położonej w R. gmina Z. przy ul. (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) oraz działek o numerach (...) o powierzchni 0,0461 ha, 385/9 o powierzchni 0,0461 ha, 386/8 o powierzchni 0,0409 ha i 386/9 o powierzchni 0, (...) położonych w R., gmina Z. przy ul. (...), dla których prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

(wypisy z rejestru gruntów – k. 33-35; odpisy z ksiąg wieczystych – k. 135-137; nadto dane z załączonych akt ksiąg wieczystych nr (...))

Działkę o numerze (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), wnioskodawcy nabyli w dniu 27 kwietnia 1989 roku na podstawie umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Repertorium (...) w ramach wspólności ustawowej małżeńskiej od Skarbu Państwa. Powyższa księga wieczysta została założona na podstawie wniosku z dnia 23 listopada 1987 roku. W dziale II jako właściciel ujawniony został Skarb Państwa na podstawie zaświadczenia z Urzędu Gminy w Z., z którego wynika, iż dla przedmiotowej nieruchomości nie była uprzednio prowadzona księga wieczysta.

(dane z załączonych akt księgi wieczystej numer (...))

Przed zakupem powyższej działki M. Z. z matką byli jej dzierżawcami od 1976 roku. W tym czasie przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne były już tam i na sąsiednich działkach posadowione i eksploatowane.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 398-398v w zw. z wyjaśnieniami informacyjnymi [00:06:17-00:28:34] – k. 249-250, nadto dane z załączonych akt księgi wieczystej numer (...))

Działkę o numerze (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), wnioskodawcy nabyli w dniu 6 grudnia 1996 roku na podstawie umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Repertorium (...) do wspólności ustawowej małżeńskiej od Gminy Z.. Powyższa księga wieczysta została założona na podstawie wniosku z dnia 23 listopada 1987 roku. W dziale II jako właściciel ujawniony został Skarb Państwa na podstawie zaświadczenia z Urzędu Gminy w Z., z którego wynika, iż dla przedmiotowej nieruchomości nie była

uprzednio prowadzona księga wieczysta. Gmina Z. nabyła własność tej działki z mocy prawa na podstawie decyzji komunalizacyjnej nr GG.III- (...), ostatecznej od 21 grudnia 1992 roku.

(dane z załączonych akt księgi wieczystej numer (...))

Natomiast działki o numerach (...), dla których prowadzona jest księga wieczysta (...), wnioskodawcy nabyli w dniu 22 sierpnia 2006 roku

na podstawie umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Repertorium (...)

od M. i A. małżonków G.. Poprzednimi właścicielami działek (...) byli J. i S. małżonkowie W. stosownie do aktu własności ziemi

nr ON. (...), a właścicielem działek (...) A. Ś. zgodnie

z aktem własności ziemi nr ON. (...) i postanowieniami o stwierdzeniu nabycia spadku po N. i J. Ś..

(dane z załączonych akt księgi wieczystej numer (...))

Nad działkami wnioskodawców przebiegają przewody linii elektroenergetycznej

220 kV, przy czym na terenie działek nie jest posadowiony żaden ze słupów. Cała linia składa się z pięciu przewodów z czego trzy są przewodami fazowymi, przez które płynie energia elektryczna, zaś pozostałe dwa stanowią przewody odgromowe. Przedmiotowa linia elektroenergetyczna stanowi część linii A. – Z.. Od chwili powstania linia ta nie zmieniła swojego biegu i cały czas była linią o napięciu 220 kV, przy czym była ona stale użytkowana. Co pół roku w porze jesiennej oraz wiosennej odbywają się obchody piesze linii, na podstawie których ocenia się ich stan techniczny oraz planuje prace konserwatorskie

i remontowe. Co kilka lat, pracownicy zakładu energetycznego wycinali lub przycinali drzewa pod i w pobliżu linii. Czasami robili to sami wnioskodawcy.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 398-398v w zw. z wyjaśnieniami informacyjnymi [00:06:17-00:28:34] – k. 249-250; zeznania świadka K. S. – k. 259v, k. 260)

Wnioskodawcy wykorzystują działki wyłącznie do celów rekreacyjnych. Mają tam domek letniskowy. Z uwagi na linię elektromagnetyczną nie ma możliwości zabudowy przedmiotowej nieruchomości, przy czym obsadzona jest krzewami ozdobnymi. Wnioskodawcy przebywają na przedmiotowej nieruchomości zarówno w tygodniu,

jak i w weekendy z uwagi na pasieki należące do M. Z.. W okresie zimowym bytność wnioskodawców na terenie w/ w działek sprowadza się wyłącznie do kilku wizyt.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 398-398v w zw. z wyjaśnieniami informacyjnymi [00:06:17-00:28:34] – k. 250)

W latach 2011-2012 Z. i M. Z. korespondowali z (...) S.A. w sprawie odszkodowania z tytułu posadowienia na ich działkach linii elektroenergetycznej. 24 czerwca 2013 roku uczestnik udzielił wnioskodawcom odpowiedzi, iż kwestie posadowienia linii elektroenergetycznych

na nieruchomościach osób trzecich Spółka realizuje jedynie poprzez ustanowienie służebności przesyłu, ale zaproponowane przez nich wynagrodzenie jest wygórowane i Spółka sama ustali jego wysokość. W odpowiedzi na zgłoszone przez wnioskodawców roszczenie przedsiębiorstwo elektroenergetyczne zaproponowało ustanowienie służebności przesyłu

za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 9.500 zł. Pismem z dnia 16 grudnia 2013 roku wnioskodawcy ponowili żądanie zapłaty kwoty 183.000 zł na ustanowienie służebności przesyłu. Pismem z 28 maja 2014 roku, doręczonym 2 czerwca 2014 roku, Z. i M. małżonkowie Z. wezwali (...) S.A. do umownego ustanowienia służebności przesyłu za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 183.000 zł.

(poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 16 grudnia 2013 roku

z potwierdzeniem nadania – k. 49-51; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma

z 29 listopada 2013 roku – k. 52-53; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma

z 24 czerwca 2013 roku – k. 54; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma

z 6 grudnia 2012 roku – k. 55, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 5 czerwca 2012 roku – k. 56; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 27 marca 2012 roku z potwierdzeniem nadania – k. 57-5; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 12 stycznia 2012 roku – k. 59; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 31 sierpnia 2011 roku – k. 61; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 20 lipca 2011 roku – k. 62; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 28 maja 2014 roku z potwierdzeniem nadania i zwrotnym potwierdzeniem odbioru – k. 63-64; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 398v)

Szerokość pasa służebności przesyłu wynosi po 25 m od osi linii w obie strony.

(bezsporne)

Służebność przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220kV) na działce (...) uregulowanej w księdze wieczystej nr (...) stanowi obszar o powierzchni 0,1176 ha. Służebność przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działce (...) uregulowanej w księdze wieczystej nr (...) stanowi obszar o powierzchni 0,0583 ha. Natomiast służebność przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działkach (...) uregulowanej w księdze wieczystej nr (...) stanowi obszar o powierzchni 0,1396 ha. Z uwagi na fakt, iż wydzielone służebności przesyłu posiadają dostęp do drogi publicznej nie zachodzi potrzeba wydzielenia służebności przechodu i przejazdu do urządzeń elektroenergetycznych.

(pismna opinia biegłego z zakresu geodezji i kartografii – k. 333, mapa do ustalenia służebności gruntowych – k. 335)

Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działce (...) uregulowanej w księdze wieczystej nr (...) wynosi 20.100 złotych, w tym 1.300 złotych tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego. Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działce (...) uregulowanej w księdze wieczystej nr (...) wynosi 14.344 złote, w tym 644 złote tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego. Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działkach (...) objętych księgą wieczystą nr (...) wynosi 34.442 złote, w tym 1.542 złote tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego.

(pismna opinia biegłego do spraw szacunku nieruchomości – k. 343-372; pismne opinie uzupełniające – k. 381-385, k. 410-412)

Linia 220 kV relacji J.-K., w tym w rejonie przęsła 56-57 posadowionego nad działkami wnioskodawców, powstała w połowie lat 50-tych ubiegłego wieku. W 1961 roku przeprowadzono przegląd techniczny obiektu przeznaczonego do remontu w postaci linii 220 kV J. A. na odcinku 36 km pomiędzy słupami nr 1-80. W 1961 roku dokonano malowania górnej części 280 słupów, tj. na całej długości linii. Następnie po drodze powstała elektrownia w A. i doszło w 1964 roku do rozdzielenia linii na odcinki J.-A., przebiegający nad przedmiotowymi działkami oraz A.-K.. Kolejne rozdzielenie linii J.-A. z uwagi na powstanie stacji 220 kV Z. miało miejsce w 1997 roku i spowodowało powstanie odcinka A.-Z. przebiegającego przez R., w tym nad działkami wnioskodawców. Poszczególne rozdzielenia nie spowodowały zmiany przebiegu linii nad przedmiotowymi nieruchomościami.

(kopia protokołu z przeglądu technicznego – k. 186v; kopia notatki służbowej – k. 187, kopia protokołu z odbioru częściowego malowania linii – k. 188-188v; przesłuchanie świadka K. S. – k. 259v, k. 260)

Dnia 30 października 1961 roku Zakłady (...) przekazały Zakładom (...) począwszy od 1 stycznia 1962 roku odcinek linii 220 kV J.-K. leżący na terenie Województwa (...)

od słupa nr 162 (granica na rzece W.) do 280. Na mocy zarządzenia nr 16 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku ustalono, że w skład Zakładów (...) w W. wchodzi m.in. Zakład (...). Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów (...) z dnia

30 grudnia 1988 roku dokonano podziału Centralnego O. Energetycznego w W., w wyniku czego utworzono przedsiębiorstwa państwowe, w tym m.in. Zakład (...) z siedzibą w Ł. (...) / O. / 93 Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 9 lipca 1993 roku podzielono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) i wydzieloną część jego mienia przeniesiono do (...) S.A. w W., a pozostałą część przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) Spółka Akcyjna w Ł.. Spółka weszła we wszelkie prawa majątkowe i niemajątkowe oraz obowiązki Zakładu (...), z wyłączeniem przejętych przez (...) S.A. w W.. Protokołem z 22 lipca 1993 roku z prac komisji

do spraw przekazania-przejęcia linii i stacji najwyższych napięć linia J.-A.

wraz z będącą w budowie stacją 220 kV Z., zostały przekazane do (...) S.A, z dniem wpisu do rejestru handlowego Spółki – (...) S.A. w Ł.. Uchwałą podjętą przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. w dniu 31 maja 1994 roku powyższą linię elektroenergetyczną, jako wydzieloną część Zakładu (...), wniesiono jako aport do (...) S.A. W dniu 28 grudnia 2007 roku

(...) S.A. w W. przejęła wydzieloną część majątku spółki (...) S.A. (uprzednia nazwa (...) S.A.).

Ta wydzielona część obejmowała linię J.-A.. W 2008 roku (...) S.A.

w W. zmieniła firmę i siedzibę spółki na (...) S.A. w K.. Ostatecznie w 2013 roku zaś nastąpiła zmiana firmy z (...) S.A. na (...) S.A.

(z siedzibą w K.).

(okoliczności notoryjne oraz informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców – k. 36-48; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia odpisu pełnego KRS – k. 160-166v.; zarządzenie nr 16 – k. 191-198; kopia pisma z 30 października 1961 roku – k. 189; kopia pisma z 6 stycznia 1962 roku – k. 189v i k. 190, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zarządzenia nr 16 – k. 191-198; poświadczona za zgodność

z oryginałem kopia zarządzenia nr 57 – k. 199-200; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia załącznika do zarządzenia nr 57 – k. 201-206; kopia zarządzenia (...) / O. / 93

– k. 207; kopia załącznika do zarządzenia nr 181 / O. / 93 – k. 209; kopia protokołu z prac komisji ds. przekazania-przejęcia linii i stacji najwyższych napięć – k. 210-212v.; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia aktu notarialnego rep.(...)

wraz z załącznikami – k. 213-229; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia aktu notarialnego rep. A nr (...) – k. 230-237; poświadczona za zgodność z oryginałem kopia (...) / O. / 93 z załącznikiem – k. 256-258; tabela 4a jako załącznik

do planu podziału ogłoszonego w (...) nr (...), poz. 2791 z 5 października 2007 roku [na płycie CD] – k. 401; zeznania świadka K. S. – k. 259v-260)

Z. Z. (1) i M. Z. pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym. Utrzymują się z emerytury wnioskodawczyni w wysokości 3.700 złotych i wynagrodzenia za pracę wnioskodawcy w wysokości 5.000 złotych.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 398v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, które uznał za wiarygodne.

Sąd pominął złożoną przez wnioskodawców wycenę wartości służebności przesyłu, bowiem był to dokument prywatny kwestionowany przez uczestnika. Natomiast

na okoliczność wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu dopuszczony został dowód z opinii biegłego sądowego do spraw szacunku nieruchomości.

Uczestnik załączył do odpowiedzi na wniosek kserokopię odpisu zaświadczenia lokalizacyjnego nr 426 z 3 sierpnia 1954 roku, w którym wyrażono zgodę na ostateczną lokalizację szczegółową budowy linii elektrycznej 220 kV na terenie położonym na odcinku od Ł. do granic województwa (...) według załączonych planów sytuacyjno-orientacyjnych. Przy czym nie wskazano przez czyje nieruchomości ma ta linia przebiegać, ani nie załączono kopii planu sytuacyjnego z wykazem terenu objętego lokalizacją, od czego uzależniono ważność tego zaświadczenia. Zatem, w ocenie Sądu, dokument ten jako nieprecyzyjny i nie zawierający niezbędnego załącznika nie mógł stanowić podstawy do ustalenia przez Sąd daty powstania przedmiotowej linii elektroenergetycznej.

Oceniając pozostałe dokumenty dotyczące daty posadowienia spornej linii elektroenergetycznej Sąd zwrócił uwagę, iż żaden z nich nie dotyczy konkretnie odcinka przebiegającego nad nieruchomością wnioskodawców, co wyraźnie przyznał świadek K. S., jednakże z uwagi na fakt, iż linia ta pierwotnie łączyła J. i K., a następnie doszło do dwóch rozdzieleni na tym odcinku, najpierw w A., a następnie Z., to dokumenty świadczące po pierwsze o przekazaniu już z początkiem 1962 roku części tej linii położonej na północny zachód od Z. i R. i leżącej poza granicami ówczesnego województwa (...) do innego przedsiębiorstwa państwowego, a po drugie o czynnościach konserwatorskich i eksploatacyjnych na całej długości linii w 1961 roku i na fragmencie obejmującym przęsło nad działkami wnioskodawców, wsparte zeznaniami świadka, świadczą, iż co najmniej od końca 1961 roku linia J.-K. istniała i była eksploatowana, a skoro sporny fragment tej linii posadowiony jest między przęsłami J. i K., następnie J.-A., a teraz A.-Z., to zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przyjąć należało, iż przedmiotowa linia na nieruchomości wnioskodawców powstała i była użytkowa od tego samego momentu, jako fragment tej dłuższej linii. Dodać należało, iż najpóźniejszą datą, jaką można by przyjąć w niniejszej sprawie, kiedy niewątpliwie i niespornie przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne już nad przedmiotowymi nieruchomościami się znajdowały to 1976 rok, tj. od kiedy wnioskodawca z matką dzierżawili działkę nr (...) przy ul. (...), co wprost przyznała wnioskodawczyni.

Oceniając wiarygodność zeznań świadka K. S. wskazać należało, iż świadek ten od blisko ćwierć wieku jest pracownikiem uczestnika (jego poprzednika) i od 10 lat zajmuje się sprawami związanymi z nieruchomościami, przez które przebiega przedmiotowa linia. Ma on zatem długoletnie doświadczenie zawodowe i wiedzę zarówno teoretyczną jak i praktyczną w zakresie sporów dotyczących posadowienia urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomościach osób trzecich. Co więcej, przygotowywał on dokumenty dla pełnomocnika uczestnika po zgłoszeniu roszczeń przez wnioskodawców, a zatem ma także wiedzę na temat tego konkretnego fragmentu linii. Poza tym, jego zeznania korespondowały i uzupełniały się wzajemnie z dokumentacją, jakkolwiek ubogą, złożoną przez uczestnika.

Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania wnioskodawczyni, bowiem pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania na termin rozprawy nie stawił się wnioskodawca. Składał on w sprawie jedynie wyjaśnienia informacyjne.

W zakresie szerokości pasa służebności początkowo wnioskodawcy i uczestnik zajmowali odmienne stanowiska, więc Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego do spraw elektroenergetyki. Po zapoznaniu się z opinią pełnomocnicy stron zgodnie ustalili na terminie rozprawy w dniu 5 września 2016 roku, iż szerokość ta wynosi po 25 m od osi linii w obie strony, co korelowało ze stanowiskiem wnioskodawców wyrażonym we wniosku o ustanowienie służebności przesyłu i podtrzymywanym w toku postępowania oraz stanowiskiem uczestnika z odpowiedzi na wniosek co do szerokości pasa służebności, który miał zostać przez niego nabyty poprzez zasiedzenie oraz w piśmie przygotowawczym z dnia 19 lutego 2016 roku. W tej sytuacji Sąd oparł się na zgodnym stanowisku stron, a nie powyższej opinii.

Biegły sądowy z zakresu geodezji sporządził mapę do ustalenia służebności gruntowych, której nikt nie kwestionował. Biegły wyrysował przebieg pasa służebności o szerokości ustalonej przez strony i obliczył powierzchnię zajęta pod służebność dla każdej nieruchomości.

W pierwotnej opinii biegłego do spraw szacunku nieruchomości wskazana została wysokość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu łącznie dla wszystkich trzech nieruchomości, wobec tego konieczna stała się opinia uzupełniająca, w której biegły wydzielił kwotę należną w odniesieniu do poszczególnych nieruchomości (objętych osobnymi księgami wieczystymi). Przy czym w opinii podstawowej biegły wskazał, iż w łącznej kwocie 68.900 złotych tytułem jednorazowego wynagrodzenia mieści się łącznie 3.500 złotych tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego. Natomiast w opinii uzupełniającej biegły rozdzielił na poszczególne nieruchomości kwotę 65.400 złotych, czyli z pominięciem powyższej kwoty 3.500 złotych. Jednakże z uwagi na wskazanie przez biegłego w opinii podstawowej wzoru według którego biegły wyliczył ten składnik wynagrodzenia za ustanowienie służebności, gdzie zmienna jest jedynie powierzchnia zajęta dla danej nieruchomości pod służebność przesyłu, Sąd był w stanie wyliczyć tę kwotę dla każdej z nieruchomości osobno. Pełnomocnicy stron nie wnosili zaś, aby wyliczeń tych dokonał biegły w kolejnej opinii uzupełniającej. Przy czym zasadnym było, zdaniem Sądu, uwzględnienie przez biegłego także tychże kosztów operacyjnych, bowiem wówczas wynagrodzenie uwzględnia potencjalny wydatek, jaki będą musieli ponieść właściciele nieruchomości w przypadku ustanowienia na niej służebności przesyłu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek o ustanowienie służebności przesyłu podlegał uwzględnieniu co do dwóch nieruchomości, a oddaleniu co do trzeciej.

Stosownie do przepisu art. 305¹ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Jak stanowi art. 305² § 2 k.c., jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych lub który zamierza wybudować takie urządzenia (art. 49 § 1 k.c.). Przesłanką uwzględnienia przez Sąd Rejonowy wniosku o ustanowienie służebności przesyłu jest wykazanie, że jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych.

Uczestnik jest właścicielem urządzeń przesyłowych usytuowanych na nieruchomości wnioskodawców. Oczywistym jest, iż dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych musi mieć zapewnioną możliwość dbania o stan techniczny urządzeń, dokonywania okresowej kontroli (ogłędzin i przeglądów) i ewentualnej ich modernizacji, a zatem także możliwość dostępu do tych urządzeń. Jest to konieczne dla zapewnienia przepływu energii elektrycznej i jej dopływu do odbiorców końcowych. W niniejszej sprawie spornym pozostawało zaś, czy pomimo to istniała podstawa do ustanowienia służebności przesyłu. Uczestnik podnosił bowiem, iż nie ma takiej potrzeby, bowiem on dysponuje już tytułem do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w celu właściwego korzystania przez niego z urządzeń przesyłowych, gdyż nabył poprzez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu.

Analizując przesłanki do zasiedzenia służebności przesyłu lub służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, należy zauważyć, iż pomimo tego, że przed wejściem w życie w dniu 3 sierpnia 2008 roku przepisów art. 305¹-305⁴

k.c. o służebności przesyłu, dodanych przez ustawę z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 116, poz. 731) przepisy nie przewidywały wprost tego rodzaju służebności, to jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa, w tym uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 roku, sygn. akt III CZP 89/08,

LEX nr 458125, także przed ustawowym, uregulowaniem służebności przesyłu

w art. 305¹-305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, nabycie takie, jak wskazał Sąd Najwyższy, następuje przez przedsiębiorcę, a nie właściciela nieruchomości władnącej, która to kategoria prawna przy instytucji służebności przesyłu w ogóle nie występuje. Stanowisko to zostało potwierdzone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 roku, sygn. akt

III CZP 18/13, OSNC 2013/12/139, zgodnie z którą przed wejściem w życie art. 305¹-305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu (tak również w postanowieniu Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2013 roku, sygn. akt II CSK 626/12, LEX nr 1341262). Jak wskazał zaś Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 15 czerwca 2016 roku, sygn. akt

II CSK 639/15, LEX nr 2075706, w odniesieniu do służebności przesyłu należy wyraźnie oddzielić dwie konstrukcje: służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, która mogła zostać nabyta przez zasiedzenie przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, oraz służebności przesyłu. Obydwa prawa mają analogiczną treść oraz pełnią te same funkcje, nie oznacza to jednak, że można je utożsamiać. Odmienna jest przede wszystkim ich podstawa prawna

- art. 145 i 292 k.c. oraz art. 305¹-305⁴ k.c. Jeżeli zatem okres zasiedzenia wymagany

do zasiedzenia służebności upłynął przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, to posiadacz nabywał służebność odpowiadającą treści służebności przesyłu. Nadto z wyroku Sądu Najwyższego

z 12 grudnia 2008 roku, sygn. akt II CSK 389/08, LEX nr 484715 wynika, iż istnieje dopuszczalność ustalenia faktu nabycia prawa, w tym służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, przez zasiedzenie w innej sprawie niż w postępowaniu o zasiedzenie. Natomiast w uchwale z dnia 23 marca 2016 roku, sygn. akt III CZP 101/15, LEX nr 2005762, Sąd Najwyższy wskazał, iż w sprawie z wniosku właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu sąd może rozpoznać zarzut posiadacza urzędzeń przesyłowych, że służebność została nabyta przez zasiedzenie przez jego poprzednika prawnego, niebiorącego udziału w sprawie.

Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności trzeba mieć

na uwadze (co podkreślił także Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 31 maja 2006 roku, sygn. akt IV CSK 149/05, LEX nr 258681 i postanowieniu z 13 października 2011 roku, sygn. akt V CSK 502/10, LEX nr 1096048), iż zgodnie z art. 292 k.c. do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie jedynie odpowiednio. Tym samym posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości. Zgodnie z art. 352 k.c., kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności, a do posiadania służebności przepisy o posiadaniu rzeczy stosuje się tylko odpowiednio. Podkreślenia wymaga, iż przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie

i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, zaś władanie

w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne. Przy czym, na co zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku

z 19 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I ACa 1356/12, LEX nr 1313323, posiadanie służebności nie musi być wykonywane w sposób ciągły, lecz stosownie do potrzeb, tak jak ma to miejsce w przypadku służebności przesyłu.

Zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa (art. 285 § 1 k.c.) może być nabyta przez zasiedzenie, jeżeli polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia; przepisy

o nabyciu w drodze zasiedzenia stosuje się odpowiednio. Oczywiście jest, że chodzi tu

o odpowiednie urządzenie materialne, umożliwiające korzystanie z cudzej nieruchomości

w zakresie służebności, sporządzone na obcej nieruchomości lub co najmniej wkraczające

w jej sferę. Charakter tego urządzenia ma być trwały, a nie chwilowy i musi być ono widoczne. Nie trzeba dowodzić, że urządzenia zainstalowane na przedmiotowym gruncie stanowiące własność uczestnika spełniają wymagania trwałego i widocznego urządzenia. Korzystanie z takich urządzeń znajdujących się na cudzej nieruchomości stanowi dla jej właściciela – jak się powszechnie i zgodnie w doktrynie oraz judykaturze twierdzi – wyraźne ostrzeżenie przed działaniem osób, które korzystając z takich urządzeń mogą doprowadzić do uzyskania odpowiednich służebności. Długotrwałe tolerowanie przez właścicieli takich działań usprawiedliwia usankcjonowanie – ukształtowanego i stabilnego stanu faktycznego – poprzez stwierdzenie, iż dana nieruchomość jest obciążona tą służebnością. Jednakże, aby do tego doszło, to w świetle art. 172 k.c. w zw. z art. 292 k.c., poza potwierdzonymi w niniejszej sprawie okolicznościami takimi jak posiadanie i korzystanie przez uczestnika z trwałych i widocznych urządzeń służących do przesyłu energii elektrycznej na nieruchomości wnioskodawców, musi zostać także spełniony warunek upływu odpowiednio długiego czasu takiego posiadania i korzystania. Zgodnie bowiem z powołanymi powyżej przepisami posiadanie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu prowadzi do jej nabycia przez zasiedzenie, jeżeli było to posiadanie zależne, wykonywane nieprzerwanie w złej wierze przez lat 30, w dobrej wierze przez lat 20. Należało dodać, iż w/w terminy zostały wprowadzone do Kodeksu cywilnego ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku (Dz. U. z 1990 r., nr 55, poz. 321). Poprzednio były one krótsze i wynosiły odpowiednio 10 i 20 lat. Zgodnie z art. 9 ustawy nowelizującej, do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przed dniem 1 października 1990 roku), stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Natomiast przed dniem wejścia w życie Kodeksu cywilnego, tj. przed 1 stycznia 1965 roku było one takie same jak obecnie obowiązujące, ale art. XLI ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., nr 16, poz. 94) stanowił, iż do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, stosuje się od tej chwili przepisy tego kodeksu; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie (§ 1). Jeżeli termin zasiedzenia według kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie; jeżeli jednak zasiedzenie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (§ 2).

W niniejszej sprawie istotnym okazało się, czyją własność stanowiły przedmiotowe nieruchomości w dacie rozpoczęcia i zakończenia biegu zasiedzenia służebności oraz kiedy i od kogo nabyli je wnioskodawcy, a zatem inaczej wyglądała kwestia biegu zasiedzenia w stosunku do nieruchomości stanowiących uprzednio własność Skarbu Państwa, czy Gminy, tj. nieruchomości objętych księgami wieczystymi numer (...), a inaczej nieruchomości należącej wcześniej do osób fizycznych, tj. nieruchomości objętej księgą wieczystą numer (...).

W przedmiocie zarzutu zasiedzenia służebności na nieruchomościach objętych księgami wieczystymi numer (...) podnieść należało, iż bieg zasiedzenia rozpoczął się co najmniej w dniu 31 grudnia 1961 roku, ale wówczas nie wiadomo, czyją własność stanowiły powyższe nieruchomości. Na podstawie akt ksiąg wieczystych wiadomo jedynie, iż w dniu złożenia wniosku o założenie ksiąg wieczystych, tj. w dniu 23 listopada 1987 roku stanowiły one już na pewno własność Skarbu Państwa. Przy przyjęciu złej wiary przedsiębiorstwa państwowego – wobec braku jakiegokolwiek dowodu, aby posadowienie urządzeń elektroenergetycznych miało oparcie w jakiejś decyzji upoważnionego do tego organu (w aktach sprawy znajduje się tylko kopia odpisu zaświadczenia bez planu sytuacyjnego), bądź nastąpiło za zgodą ówczesnego wierzyciela – bieg terminu zasiedzenia zakończył się zatem w dniu 1 stycznia 1985 roku i z tym dniem Skarb Państwa nabył (prawdopodobnie, o ile nie był już wówczas właścicielem nieruchomości obciążonej) przedmiotową służebność. Dopiero po tej dacie Skarb Państwa niewątpliwie stał się właścicielem nieruchomości obciążonych służebnością, ale wówczas z momentem nabycia przez Skarb Państwa własności doszło do zbiegu prawa własności

ze służebnością gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu. Skarb Państwa był bowiem właścicielem nieruchomości, jak i posadowionych na niej urządzeń, i nie mógł być jednocześnie uprawnionym z tytułu służebności gruntowej odpowiadającej obecnej służebności przesyłu obciążającej te nieruchomości. Przy czym, zdaniem Sądu, nie doszło do późniejszego nabycia przez zasiedzenie takiej służebności lub służebności przesyłu przez przedsiębiorstwo przesyłowe będące ogólnie ujmując poprzednikiem uczestnika. Przy czym należało mieć na uwadze, iż pierwsza z powyższych nieruchomości od 27 kwietnia 1989 roku nie stanowiła już własności Skarbu Państwa, lecz była własnością wnioskodawców, a druga

z nich od dnia 27 maja 1990 roku stała się z mocy prawa własnością jednostki samorządu terytorialnego, co potwierdza decyzja komunalizacyjna. Zatem od powyższych dat ponownie mógł zacząć biec termin zasiedzenia służebności, gdyż z mocy art. 177 k.c. (obowiązującego do 30 września 1990 roku włącznie) wyłączone było zasiedzenie tylko nieruchomości państwowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 roku, sygn. akt

I CSK 247/10, LEX nr 936476). Przy czym, do majątkowego usamodzielnienia przedsiębiorstw państwowych, pomimo uchylenia art. 128 k.c. wprowadzającego zasadę jednolitej własności państwowej z dniem 1 października 1990 roku, doszło dopiero z dniem

7 stycznia 1991 roku (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 roku, sygn. akt III CZP 78/01, OSNC 1991/10-12/118, zob. także uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2017 roku, sygn. akt V CSK 356/16, LEX nr 88122). W tej sytuacji po pierwsze, do 6 stycznia 1991 roku zasiedzenie bieгло na rzecz Skarbu Państwa,

a dopiero od 7 stycznia 1991 roku na rzecz państwowego przedsiębiorstwa elektroenergetycznego, a po drugie, nie jest możliwe skrócenie terminu posiadania wymaganego do zasiedzenia służebności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321), o okres korzystania

z urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej przez przedsiębiorstwo państwowe w czasie, gdy nieruchomość, na której znajdowały się te urządzenia była przedmiotem własności państwowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 roku, sygn. akt

V CSK 159/16, LEX nr 2269112). Zdaniem Sądu, co do urządzeń elektroenergetycznych posadowionych na obu w/w nieruchomościach, objęcie w posiadanie czy to z dniem

27 kwietnia 1989 roku, czy z dniem 27 maja 1990 roku nastąpiło w złej wierze. Jak wskazuje się bowiem w orzecznictwie Sądu Najwyższego, rozstrzygając czy uzyskanie posiadania służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu nastąpiło w złej wierze należy mieć na względzie całokształt okoliczności poprzedzających i towarzyszących uzyskaniu posiadania służebności; domniemanie dobrej wiary jest obalone, gdy z całokształtu okoliczności wynika, że przedsiębiorca przesyłowy w chwili uzyskania posiadania wiedział lub powinien był wiedzieć przy zachowaniu wymaganej staranności, że do nieruchomości,

na której zlokalizowane są urządzenia przesyłowe, nie przysługuje mu prawo o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Obala niewątpliwie domniemanie dobrej wiary nieuprawnionego posiadacza nieruchomości w zakresie treści służebności przesyłu wykazanie w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia lub w innej sprawie przy rozstrzygnięciu podniesionego w niej zarzutu zasiedzenia, że uzyskał on to władztwo całkowicie samowolnie, tj. nie zawierając odpowiedniej umowy z właścicielem, ani nie uzyskując odpowiedniej decyzji administracyjnej na podstawie właściwych przepisów (uchwała Sądu Najwyższego z dnia

8 grudnia 2016 roku, sygn. akt III CZP 86/16, LEX nr 2162826). W ocenie Sądu, nie ma wątpliwości, iż Zakład (...) z siedzibą w Ł. działający wówczas

w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa był w złej wierze w sytuacji, gdy nieruchomość,

na której posadowione były eksploatowane przez to przedsiębiorstwo państwowe urządzenia elektroenergetyczne, stała się własnością „osób trzecich”, tj. osób fizycznych, czy jednostki samorządu terytorialnego, a jednocześnie brak jest decyzji, z której można by wywodzić dobrą wiarę. Brak jest również dowodów, aby nowi właściciele wyrażali zgodę na posadowienie lub eksploatację tychże urządzeń. Zatem nawet po doliczeniu sobie przez uczestnika okresu posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe po uzyskaniu samodzielności i okresu posiadania Skarbu Państwa, a następnie okresów posiadania kolejnych spółek (zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 roku, sygn. akt III CSK 38/09, LEX nr 553699 i uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 roku, sygn. akt IV CSK 672/12, LEX nr 1360293), trzydziestoletni okres posiadania służebności co do obu nieruchomości jeszcze nie upłynął,

a tym bardziej przed wszczęciem przez wnioskodawców niniejszego postępowania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2011 roku, sygn. akt III CZP 124/10, OSNC 2011/9/99).

Na marginesie dodać należało, iż do takich samych końcowych wniosków doszlibyśmy, gdyby przyjąć, iż pierwotnie bieg zasiedzenia rozpoczął się najpóźniej z końcem 1976 roku, tyle że nie doszłoby do zasiedzenia służebności przed przejściem nieruchomości na własność Skarbu Państwa.

Wobec powyższego należało ustanowić służebność przesyłu na nieruchomościach stanowiących obecnie własność wnioskodawców stanowiących działki nr (...), księga wieczysta nr (...), księga wieczysta nr (...). Jest to służebność przesyłu na rzecz uczestnika na czas nieoznaczony, polegająca na czynnościach szczegółowo opisanych w punktach 1 i 2 sentencji postanowienia na obszarze odpowiednio 0,1176 ha i 0,583 ha, której dokładny przebieg ilustruje mapa biegłego sądowego z zakresu geodezji. Przy czym, dostęp do linii 220 kV jest bezpośrednio z drogi publicznej (ul. (...)).

Ponadto, Sąd zasądził na rzecz wnioskodawców jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu odpowiednio w kwotach 20.100 złotych i 14.344 złote (uwzględniających skapitalizowane wydatki operacyjne w pasie służebności przesyłu).

Jak wynika bowiem z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013 roku, sygn. akt V CSK 471/12, LEX nr 1403917 wynagrodzenie powinno być proporcjonalne do stopnia ingerencji posiadacza w treść cudzego prawa, uwzględniać wartość wykorzystywanej nieruchomości, przewidywany okres korzystania ze służebności oraz społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości obciążonej służebnością i samej służebności, a także powinno pokryć wszystkie niedogodności, jakie w przyszłości dotkną właściciela obciążonej nieruchomości w związku z ustanowieniem służebności. Sąd odroczył termin płatności powyższych kwot do czasu uprawomocnienia się postanowienia.

O obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie orzekł zaś stosownie do art. 481 § 1 i § 2 k.c.

Natomiast w zakresie zasiedzenia służebności związanej z posadowieniem i eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości objętej księgą wieczystą numer (...) wskazać należało, iż uczestnik i jego poprzednicy prawni korzystali nieprzerwanie z widocznych i trwałych urządzeń znajdujących się na tej nieruchomości wnioskodawców i ich poprzedników prawnych będących osobami fizycznymi w postaci linii energetycznej wysokiego napięcia przez kilkadziesiąt lat. Przy czym, urządzenia te na działce wnioskodawców istniały i były eksploatowane co najmniej od 1961 roku. Przy czym, nie wiadomo czyją wówczas stanowiły własność, bowiem poprzednicy wnioskodawców nabyli tytuły prawne do poszczególnych działek nr (...) z dniem 4 listopada 1971 roku (na podstawie aktów własności ziemi). Natomiast sami wnioskodawcy potwierdzają, iż w 1976 roku już na pewno przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne istniały i są od tego czasu do chwili obecnej ciągle eksploatowane i służą do przesyłu energii elektrycznej.

W takiej sytuacji dojść może do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej, która treścią odpowiada treści służebności przesyłu uregulowanej obecnie w k.c., jeżeli powyższe władanie trwało przez wymagany prawem czas liczony od powyższej daty (zwłaszcza tej najpóźniejszej). W tym przypadku nie obowiązywały i nie obowiązują bowiem żadne ograniczenia w możliwości nabycia poprzez zasiedzenie nieruchomości, czy do 2 sierpnia 2008 roku służebności gruntowej odpowiadającej służebności gruntowej, czy od 3 sierpnia 2008 roku służebności przesyłu.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego tak Zakład (...), (...) S.A. w W. (później (...) S.A.), jak i obecny uczestnik (...) S.A.

w K. (uprzednio (...) S.A. w W. i (...) S.A. w K.) są przedsiębiorstwami

w rozumieniu art. 55 k.c. W skład tych przedsiębiorstw w poszczególnych okresach wchodziła linia energetyczna 220 kV (pierwotnie J.-K., obecnie A.-Z.).

Przypomnieć należy, iż w latach od 1964 do 1989 obowiązywała zasada jednolitej własności państwowej, którą wyrażała treść art. 128 k.c. w jego pierwotnym brzmieniu.

W czasie obowiązywania tego przepisu przyjmowano powszechnie, że własność ogólnonarodowa przysługuje niepodzielnie Państwu. Jednostki organizacyjne Skarbu Państwa i państwowe osoby prawne wykonywały jedynie uprawnienia wynikające z własności państwowej. W konsekwencji także posiadanie nieruchomości przez te podmioty było równoznaczne z posiadaniem przez Skarb Państwa. W orzecznictwie utrwalone zostało stanowisko, że władanie przez państwowe osoby prawne nieruchomościami, które nie stanowiły własności państwowej było wykonywane na rzecz Skarbu Państwa i prowadziło, przy spełnieniu wymaganych przesłanek, do nabycia własności nieruchomości w wyniku zasiedzenia przez Skarb Państwa, gdyż status państwowych osób prawnych nie zezwalał na nabycie przez nie własności nieruchomości w drodze zasiedzenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 roku, sygn. akt III CZP 70/09, OSNC 2010/5/6; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2006 roku, sygn. akt IV CSK 149/05, LEX nr 258681 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 roku, sygn. akt I CSK 288/10, LEX nr 798230; z dnia 22 października 2009 roku, sygn. akt III CSK 38/09, LEX nr 553699; z dnia 17 września 1993 roku, sygn. akt II CRN 76/93, LEX nr 80723).

Jak podniósł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 12 stycznia 2012 roku,

sygn. akt IV CSK 183/11, LEX nr 1130302 nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 roku nie było posiadaniem

w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia. Wobec tego przyjąć należało, iż Skarb Państwa był nie tylko właścicielem, ale i posiadaczem rzeczy znajdujących się w zarządzie państwowych osób prawnych. W rezultacie, jeżeli nieruchomość pozostająca w zarządzie państwowej osoby prawnej nie była przedmiotem własności państwowej, jej zasiedzenie w razie ziszczenia się przesłanek przewidzianych w art. 172 k.c. mogło nastąpić nie przez państwową osobę prawną sprawującą zarząd, lecz przez Skarb Państwa. Natomiast

z dniem 1 lutego 1989 roku zniesiona została zasada, że jedynie Skarbowi Państwa może przysługiwać prawo własności mienia państwowego, w wyniku czego państwowe osoby prawne uzyskały zdolność prawną w zakresie nabywania składników majątkowych

na własność. Przy czym, uchylenie z dniem 1 października 1990 roku art. 128 k.c.

nie doprowadziło ex lege do uwłaszczenia przedsiębiorstw państwowych mieniem Skarbu Państwa, które dotąd znajdowało się w ich zarządzie. W uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 18 czerwca 1991 roku, sygn. akt III CZP 78/01, OSNC 1991/10-12/118, której nadano charakter zasady prawnej, wywiedziono, iż do chwili wejścia w życie z dniem

7 stycznia 1991 roku ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o zmianie ustawy

o przedsiębiorstwach państwowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1991 r., nr 2, poz. 6) obowiązywał art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 25 września 1981 roku

o przedsiębiorstwach państwowych (t.j. Dz. U. z 1987 r., nr 35, poz. 201) o następującej treści: „przedsiębiorstwo gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem, stanowiącym część mienia ogólnonarodowego, zapewnia jego ochronę”, z którego wynikało, iż każdy składnik majątkowy przedsiębiorstwa państwowego – zarówno wydzielony mu przy utworzeniu, jak i nabyty w toku działalności przez przedsiębiorstwo – stanowił mienie ogólnonarodowe, które pozostawało „w dyspozycji” tego przedsiębiorstwa. W dniu 7 stycznia 1991 roku przepis ten jednak – z mocy art. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku

o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1991 r., nr 2, poz. 6) – uzyskał brzmienie: „przedsiębiorstwo, gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem, zapewnia jego ochronę”, a jednocześnie uchylono

art. 42 ust. 3 tej ustawy o brzmieniu „przedsiębiorstwo państwowe wykonuje wszelkie uprawnienia w stosunku do mienia ogólnonarodowego będącego w jego dyspozycji,

z wyjątkiem uprawnień wyłączonych przepisami ustawowymi”. Zdaniem Sądu Najwyższego, unormowanie takie doprowadziło z dniem jego wejścia w życie do przekształcenia stosunków prawnych powodujących następstwo prawne przedsiębiorstw państwowych wobec innego niż nieruchomości mienia Skarbu Państwa pozostającego dotychczas w jego zarządzie.

W niniejszej sprawie bieg zasiedzenia rozpoczął się w zakresie linii 220 kV najpóźniej z końcem 1976 roku.

W tym czasie do zasiedzenia w dobrej wierze wymagane było posiadanie przez lat 10, a w złej wierze przez lat 20. Artykuł 176 k.c. przyjmuje, że możliwe jest zaliczenie posiadania poprzednika, przy czym jak podniósł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia

z 22 października 2009 roku, sygn. akt III CSK 38/09, LEX nr 553699 dla stwierdzenia nabycia własności nieruchomości w wyniku zasiedzenia przez Skarb Państwa nie ma znaczenia, że nieruchomość posiadały kolejno różne jednostki państwowe i żadna z nich nie była posiadaczem przez okres wymagany do nabycia własności przez zasiedzenie. Istotne jest jedynie, czy łączny okres posiadania przez te podmioty jest wystarczający do zasiedzenia przez Skarb Państwa. Jak wynika zaś z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego

z 13 czerwca 2013 roku, sygn. akt IV CSK 672/12, LEX nr 1360293, zgodnie z art. 176 § 1 k.c. przedsiębiorca energetyczny może doliczyć do swojego (i swoich poprzedników prawnych) okresu posiadania okres posiadania Skarbu Państwa (jako poprzednika w posiadaniu).

Następnie ustalić należało, czy posiadanie było posiadaniem w dobrej czy w złej wierze. Rozważając tę kwestię należy przypomnieć, że dla przyjęcia dobrej lub złej wiary posiadacza decydująca jest chwila objęcia przez niego posiadania nieruchomości, służebności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2015 roku, sygn. akt V CSK 5/15, LEX nr 1808044).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie uznał, iż do objęcia w posiadanie powyższych urządzeń elektroenergetycznych i ich eksploatacji doszło w złej wierze. Uczestnik nie przedstawił bowiem, wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu – art. 6 k.c., żadnego dokumentu, np. decyzji lokalizacyjnej, czy pozwolenia na budowę, bądź innego dowodu, z których wynikałoby, że pozostawał w błędnym ale usprawiedliwionym okolicznościami przekonaniu, że przysługiwało mu do tego jakiegokolwiek uprawnienie.

Ponadto, posiadanie było nieprzerwane. Jak przyznali wnioskodawcy co najmniej od momentu wydzierżawienia pierwszej działki w 1976 roku urządzenia elektroenergetyczne posadowione na przedmiotowej nieruchomości cały czas są eksploatowane. Nadto, nie miało miejsce żadne zdarzenie, które spowodowałoby przerwanie biegu terminu zasiedzenia (art. 175 k.c. w zw. z art. 123 k.c.).

W niniejszej sprawie wnioskodawcy zaprzeczyli twierdzeniom uczestnika, że linia 220 kV została wybudowana w drugiej połowie lat 50-tych i była eksploatowana na pewno już na koniec 1961 roku. Przyznali natomiast, że kiedy wnioskodawca i jego matka wydzierżawili sąsiednią działkę nr (...) przy ul. (...), linia już istniała oraz że później nie zmieniała przebiegu. Bieg zasiedzenia w odniesieniu do w/w linii dla działek sąsiednich nr (...) rozpoczął się zatem najpóźniej z końcem 1976 roku i upłynął 1 stycznia 2006 roku. W dacie upływu terminu tego zasiedzenia posiadaczem linii był (...) Spółka Akcyjna w Ł. i na jej rzecz nastąpiło zasiedzenie. Natomiast bieg zasiedzenia w odniesieniu do linii 15 kV ze słupem przelotowym rozpoczął się najpóźniej z końcem 1977 r. i zakończył 1 stycznia 2008 r., tj. zasiedzenie nastąpiło na rzecz ówczesnego posiadacza a mianowicie (...) S.A.

w W.. Nie oznacza to jednak, że uczestnikowi przedmiotowa służebność nie służy. Nie budzi wątpliwości, iż każdy kolejny zakład energetyczny był przedsiębiorcą, który

w oznaczonym zakresie korzystał zgodnie z przeznaczeniem z urządzenia służącego do doprowadzania energii elektrycznej, a zatem urządzenia przesyłowego w rozumieniu

art. 49 § 1 k.c. posadowionego na nieruchomości wnioskodawców, a które wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Następcy prawni – w kolejnych przekształceniach – przejmowali cały zakres działalności poprzedników związany z przesyłem i całe ich mienie służące wykonywaniu obowiązków operatora sieci przesyłowych, w szczególności urządzenia energetyczne i służebności konieczne do ich eksploatacji. Przejęcie mienia i przedsiębiorstwa poprzednika

oznacza przejście na następców prawnych również służebności przesyłu jako prawa rzeczowego (o niewątpliwie majątkowym charakterze) do korzystania z nieruchomości cudzej.

Od czasu zasiedzenia prawa odpowiadającego treści służebności przesyłu, poprzednicy prawni uczestnika i uczestnik legitymują się prawem (służebnością odpowiadającą treści służebności przesyłu) do korzystania z linii energetycznej wysokiego napięcia posadowionej na nieruchomości wnioskodawców objętej księgą wieczystą nr (...) nieodpłatnie. Wobec tego Sąd oddalił wniosek o ustanowienie służebności przesyłu w zakresie linii przebiegającej nad działkami numer (...).

Nadto Sąd orzekł, iż mapa biegłego sądowego z zakresu geodezji H. Z., zaewidencjonowana w Starostwie Powiatowym w Z. w dniu

21 listopada 2106 roku pod numerem (...) (...), stanowi integralną część postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. uznając, że interesy wnioskodawców i uczestnika były sprzeczne. Ustanowienie służebności przesyłu wpłynęło bowiem na zmniejszenie sfery uprawnień wnioskodawców. Ponadto, uczestnik oponował co do wniosku o ustanowienie służebności przesyłu. Przy czym Sąd wziął pod uwagę, iż wniosek o ustanowienie służebności przesyłu został uwzględniony w stosunku do dwóch nieruchomości wnioskodawców, a oddalony w stosunku do jednej. Wnioskodawcy ponieśli koszty postępowania w łącznej kwocie 297 złotych, w tym 40 złotych tytułem należnej opłaty od wniosku o ustanowienie służebności przesyłu, 240 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawców (stosownie do § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu – t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490, mającego zastosowanie z uwagi

na datę wszczęcia niniejszej sprawy) i 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Natomiast koszty postępowania poniesione przez uczestnika wyniosły 257 złotych, w tym 240 złotych wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 złotych opłaty skarbowej. Sąd zasądził więc od uczestnika na rzecz wnioskodawców zwrot kosztów postępowania w kwocie 112 złotych $[(297 \text{ zł} \times 2/3 = 198 \text{ zł}) - (257 \text{ zł} \times 1/3 = 86 \text{ zł})]$.

Wobec nierozpoznania przed zamknięciem rozprawy wniosku biegłego sądowego J. T. o przyznanie wynagrodzenia za pisemną opinię uzupełniającą

o wynagrodzeniu tym Sąd orzekł na podstawie przedstawionego rachunku, zweryfikowanego pod względem formalnym i rachunkowym, według rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii

w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 518) oraz na podstawie art. 288 k.p.c.

w zw. z art. 89 ust. 1-3, art. 92 ust. 1-2 i art. 93 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych

w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 300), nakazując wypłacić przyznaną kwotę tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego

w Zgierzu.

Ponadto Sąd nakazał pobrać od uczestnika postępowania na rzecz Skarbu Państwa

– Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 8.686,53 złotych tytułem 2/3 kosztów sądowych poniesionych tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu z tytułu wynagrodzenia biegłych (2.626,68 – k. 290, 3.613,83 złotych – k. 336, 4.302,91 złote

– k. 373, 299,33 złotych – k. 386, 358,52 złotych – k. 415 i 1.828,53 złote – k. 435v). Natomiast wnioskodawców obciążył 1/3 tej sumy, tj. kwotą 4.343,27 złote.